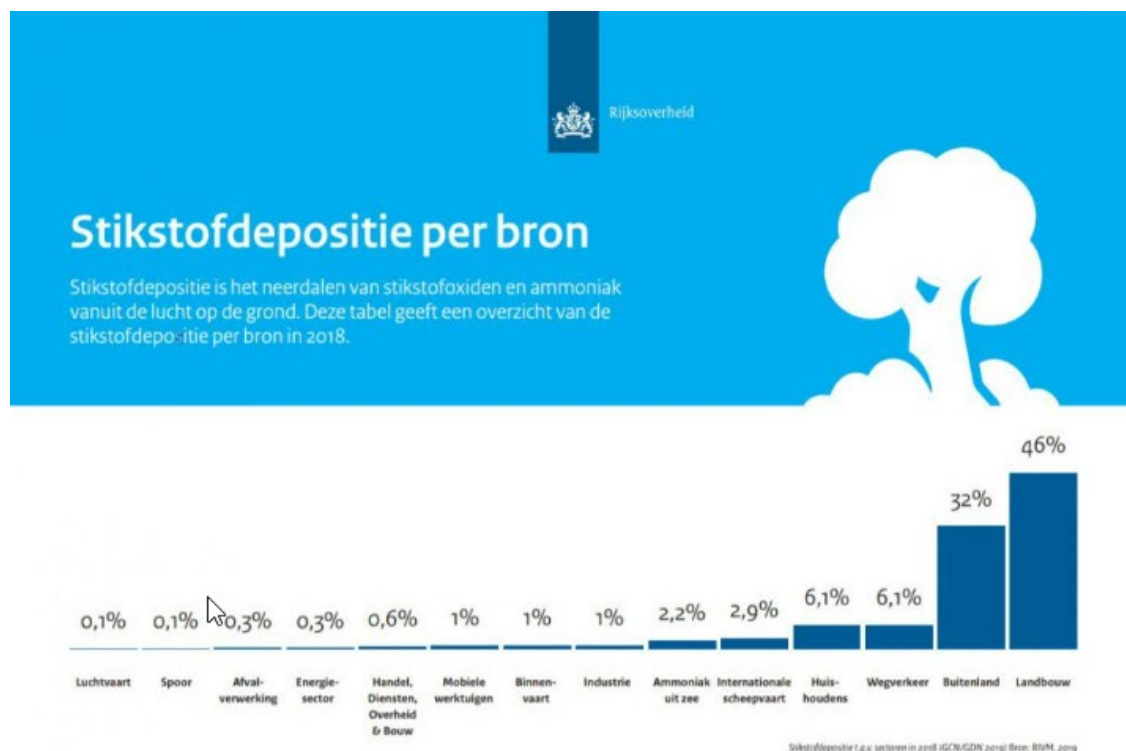

Factcheck 1: minaraad vergelijkt appels met peren

In haar ijver om de installatie van ISVAG uit haar achtertuin weg te krijgen, maakt de minaraad in Aartselaar rare sprongen. In een recente post tracht ze een vergelijking te maken tussen ISVAG, landbouwbedrijven en Ineos, voor wat betreft de **stikstofuitstoot**. In dit geval doet ze dat door ingewikkelde chemische formules en studies op een hoopje te gooien en tegelijk appels met peren te vergelijken.

ISVAG wordt door de minaraad vergeleken met een 'mastodont' kippenkwekerij met 98.644 kippen. Nu, in Vlaanderen worden momenteel 34,1 miljoen kippen gehouden (leg + vleeskippen). Het mastodont-bedrijf waarvan sprake vertegenwoordigt dus 0,29% van het totale aandeel pluimvee. ISVAG vertegenwoordigt momenteel 1 op de 6 vlamingen. We verwerken het niet recyclebaar afval van 1,06 miljoen mensen uit 30 steden en gemeenten. In totaal vertegenwoordigen we 7% van de totale hoeveel afval dat verwerkt wordt in Vlaanderen. Het zou dus eerlijker zijn om gewoon met dezelfde maten en gewichten te werken.

Kijken we bijvoorbeeld naar een Nederlands onderzoek in opdracht van de Rijksoverheid (een land dat het stikstofprobleem momenteel toch ook zeer ernstig neemt) dan zien we dat de totale sector van de afvalverwerking er nauwelijks 0,3% van alle stikstofuitstoot vertegenwoordigt, in vergelijking met 46% afkomstig van de landbouw en bijvoorbeeld ook 6,1% van het verkeer.

Bron: [Scobe | Bodem en reactieve stikstof](#)

Stikstofoxiden (NOx) zijn gassen die ontstaan bij verbrandingsprocessen op hoge temperaturen. Ze spelen een rol bij verzuring, smog en ozonvorming. Uit een onderzoek van Universiteit Antwerpen

blijkt dat de volledige sector van de afvalverwerking in Vlaanderen 0,88% bijdraagt aan de uitstoot van stikstofoxiden. Als we weten dat er elke dag ongeveer 50.000 auto's en vrachtwagens op de A12 voor deur van ISVAG passeren, dan blijkt dat de uitstoot van NOx door ISVAG gelijk is aan 687 extra auto's per dag in een straal van 1km rond het bedrijf. Dit is slechts 1,38% van de dagelijkse verkeersstroom op de A12.

Bovendien gaat de minaraad in Aartselaar compleet voorbij aan de positieve impact die de uitrol van het warmtenet met zich meebrengt (<https://isvag.be/wp-content/uploads/2020/07/20190216-Klimaatstudie-Definitief-Rapport-UA-Antwerpen.pdf>).

Factcheck 2: minaraad laat zich door Nederlanders in de luren leggen

De minaraad van Aartselaar reageert op een aanbod van afvalverwerker AVR in Rotterdam om het afval van de 30 Antwerpse steden en gemeenten naar Nederland te transporteren om het daar te verwerken. Dat zou veel goedkoper kunnen, zo beweren de Nederlanders, die momenteel verwerkingscapaciteit op overschot hebben.

Eerst en vooral: op basis van huidige Vlaamse afvalstoffenplan (en ook volgens het nieuwe Lokaal Materialenplan dat door OVAM wordt opgemaakt) is het exporteren van huishoudelijke afvalstoffen **gewoon onmogelijk**. Er geldt een zelfvoorzienings- en nabijheidsprincipe. Als we het milieu en duurzaamheid vooropstellen, dan kunnen we ons huishoudelijk afval het beste zelf verwerken, en bij voorkeur zo dicht mogelijk bij de plek waar het geproduceerd wordt, zo stelt Vlaanderen. Op die manier kunnen we immers de emissies en hinder door transport zo laag mogelijk houden.

Goedkoper?

De verwerkingkost die AVR in haar brief aanbiedt, is voor een kortlopend contract. De kost omvat niet de overslag- en transportkosten, noch de taksen. De minaraad veronderstelt ten onrechte dat de Vlaamse milieuheffing zou wegvallen. Die blijft verschuldigd. Op die manier is het **misleidende en tendentieuze verkoopspraatje van AVR in realiteit dus veel minder aantrekkelijker dan men laat uitschijnen**. Meer nog: met zekerheid kunnen we stellen dat door de optelsom van de verwerking, de milieuheffing, de verbranding- en CO2-taks die Nederland hanteert, de BTW, de meerkosten voor transport en overslag, deze piste veel duurder zal uitvallen dan de eigen verwerking bij ISVAG.

De verwerking bij **AVR biedt ook allerm minst milieuvordelen**, wel in tegendeel. Op de website van AVR valt geen info te lezen over de concrete emissies, dus daar hebben we het raden naar. ISVAG rapporteert 24/7 haar emissies op de website. Wat we bij AVR wel terugvinden op de website zijn cijfers over de energieproductie (<https://www.avr.nl/nl/over-ons/cijfers-en-resultaten/>). Uit die cijfers blijkt dat AVR met 2,266 miljoen ton afval in 2021 omgerekend zowat 158.000 huishoudens van energie heeft voorzien, hetgeen ons bijzonder laag lijkt. ISVAG heeft immers in datzelfde jaar met 132.000 ton afval elektriciteit geproduceerd voor 25.000 gezinnen en daar bovenop warmte voor 3 bedrijven op de bedrijventerrein Terbekehof. Eén van die bedrijven verbrandt hierdoor jaarlijks 1 miljoen m3 minder aardgas. Dankzij de elektriciteitsproductie en het warmtenet van ISVAG

haalt Antwerpen vandaag haar klimaatdoelstellingen. Wat de Antwerpse huidige schepen voor leefmilieu in zijn ambitieuze warmteplan ook beweert, als het ISVAG-warmtenet niet verder wordt uitgerold, dan haalt de de Stad haar klimaatdoelstellingen in 2030 niet. Ook de luchtkwaliteit in de buurt zal er niet op vooruit gaan. De verdere uitrol van het warmtenet in het Zuiden van Antwerpen zal op zijn minst ernstig vertraagd en naar alle waarschijnlijk zelfs volledig geschrapt worden.

Ook ISVAG heeft steeds gesteld dat het in de toekomst CO₂ uit haar installatie wil opvangen. We willen dit doen op het moment dat de technologie hiervoor op punt staat en betaalbaar wordt. Ook moet er een nuttige toepassing gevonden worden voor het CO₂ dat wordt opgevangen. CO₂ in de bodem opslaan heeft onmiskenbaar klimaatvoordelen, maar is niet de meest duurzame oplossing. Op dit moment weten we dat CO₂ opvangen en opslaan, zoals de Nederlanders overwegen, een niet te verantwoorden meerkost met zich meebrengt die hoger ligt dan de eigenlijke verwerkingskost.

Voor wat betreft transport over water: transport van afval per schip is voor het Antwerps afval voorsnog geen haalbare kaart. Het afval dat in het verzorgingsgebied van ISVAG wordt opgehaald zal immers nog een pak meer kilometers over de weg moeten afleggen alvorens het op een schip kan worden geladen, vergeleken met de huidige situatie. Alles bij elkaar opgeteld kan restafval onmogelijk op een betaalbare manier naar Rotterdam worden getransporteerd. Dit bleek in 2010 ook al in de Ecorem toekomst studie, waaruit de Minaraad vandaag fout citeert.

Ontluisterend daarnaast is de vaststelling dat de minaraad nog steeds niet begrijpt dat de huidige ISVAG installatie en de verdere uitrol van het warmtenet zowel economisch als ecologisch de meest ideale oplossing is. Ook voor Aartselaar. Net omdat de raad van bestuur van ISVAG vasthoudt aan het belang van milieu en duurzaamheid, verkiest ze de verwerking in eigen beheer, waarbij de stikstofemissies bijvoorbeeld merkkelijk lager liggen dan wat privébedrijven vandaag uitstoten.

Wanneer de ISVAG installatie zou worden gesloten, gaat niet alleen onschatbare know-how, maar ook een pak geld verloren. De afbraak van de installatie en de hogere kosten voor overslag, transport en verwerking, zullen aan 30 steden en gemeenten die vertegenwoordigd zijn in ISVAG doorgerekend worden. 1,06 miljoen burgers zullen dus rekening betalen, omdat 1 gemeente, met 14.000 inwoners, de installatie op basis van achterhaalde principes liever niet in haar achtertuin ziet, terwijl ze vandaag zelf de afvaldoelstellingen van OVAM niet halen en hun afval door ISVAG laten verwerken: begrijpen wie begrijpen kan.

Ook ISVAG is ervan overtuigd dat het restafval verder moet dalen. Logisch, want de vennoten betalen voor elke ton afval die ze door ISVAG laten verwerken. Maar zelfs als we rekening houden met de ambitieuze doelstellingen in het nieuwe Lokaal Materialenplan van OVAM dat momenteel in opmaak is, dan blijft er nog steeds een pak restafval over. Dat kunnen we het beste verwerken aan zo laag mogelijke emissies, terwijl we er zoveel mogelijk energie mee produceren. Want die is inderdaad een pak meer waard geworden de jongste maanden. In plaats van energie aan onze Noorderburen cadeau te doen, maken we er hier betaalbare elektriciteit en warmte mee.

Gas en olie moeten we invoeren. Een rekensommetje leert dat voor elk huishouden dat vandaag op gas wordt verwarmd, er jaarlijks 832 euro uit onze economie verdwijnt en naar het buitenland vloeit. De pakweg 4.500 huishoudens die vandaag in een dorpje als Aartselaar hoofdzakelijk op fossiele brandstoffen worden verwarmd, zijn dus samen goed voor 7,744 miljoen euro die jaarlijks naar het buitenland vloeit. Wat als we dat geld hier nu eens zouden investeren in een warmtenet...?

Factcheck 3: wetten gelden voor iedereen, maar niet voor de minaraad

De minaraad van Aartselaar vindt het vermoeiend om telkens opnieuw de beweringen van ISVAG te counteren, zo stelt ze op haar website. Eerder had de miniraad zich laten misleiden door een voorstel van afvalverwerker AVR in Rotterdam om al het afval van de 30 ISVAG steden en gemeenten naar Nederland te exporteren.

ISVAG voorzitter Kristof Bossuyt had in een reactie op dit voorstel aan een krant laten weten dat dit wettelijk gezien onmogelijk is – zowel in het huidige afvalstoffenplan, als in het plan dat momenteel door OVAM wordt opgemaakt.

In haar factcheck beweert de minaraad nu dat dit standpunt niet correct is. De minister kan volgens de minaraad immers afwijkingen toestaan en bovendien schermt ze met het argument dat nu al aanzienlijke hoeveelheden afvalstoffen van Vlaanderen worden geëxporteerd.

Die export kan inderdaad door de minister bij uitzondering tijdelijk worden toegestaan. Dat gebeurt om de eenvoudige reden dat in de afgelopen jaren gebleken is dat Vlaanderen onvoldoende eigen verwerkingscapaciteit heeft. Een tekort van meer dan 160.000 ton, becijferde OVAM nog in haar rapport Tarieven & Capaciteiten dat in december 2021 werd gepubliceerd. In het rapport wordt ook gesteld dat deze export in de toekomst zoveel mogelijk moet worden afgebouwd, zodat we opnieuw zelfvoorzienend kunnen zijn.

Vlaanderen gaat immers uit van een gezond zelfvoorzienings- en nabijheidsprincipe. We verwerken ons afval zo dicht mogelijk bij de plek waar het geproduceerd wordt en produceren er meteen waardevolle energie mee.

Conclusie: Export van huishoudelijk afval is wel degelijk verboden. De minister kan bij uitzondering export van afval toestaan, indien er een tijdelijk tekort aan verwerkingscapaciteit in Vlaanderen is. Dat tekort moet worden weggewerkt en niet nog verder worden verhoogd, enkel en alleen om tegemoet te komen aan de wensen van de minaraad van Aartselaar.